

İşçi Dayanışması

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

Temmuz 2025 • No: 207

Sorunlarımızı Aşmak İçin Birlik Olmaya İhtiyacımız Var!

@u_i_d_d_e_r

/uidderorg

/uid_der

/uidder.org

www.uidder.org

Sorunlarımızı Aşmak İçin Birlik Olmaya İhtiyacımız Var!

İşçiler, emekçiler, emekliler, gençler, yani toplumun ezici çoğunluğu için geçinmek, yaşamını sürdürmek giderek daha da zorlaşıyor. Öte yandan işçi ve emekçiler “bunlar daha iyi günlerimiz” diyerek bu zorlukların aşılabileceğine dair bir umut taşımadıklarını, gelecekte endişe duyduklarını ifade ediyorlar. **Peki, bu tablo nasıl ortaya çıktı ve nasıl değişir?**

Eskiler her şey hatırlamakla başlar demişler. O halde biraz geriye gidelim ve hatırlayalım. AKP, 2002’de iktidara gelir gelmez İş Kanununu değiştirip esnekleştirdi. İlerleyen yıllarda sözleşmeli ve taşeron işçilik yaygınlaştırıldı. Hafta tatilinin Pazar günü olması zorunluluğu kaldırıldı. Emeklilik ile ilgili düzenlemeler yapıldı, prim günü ve süresi arttırıldı, emekli aylığı hesaplamaları değiştirilerek aylıklar düşürüldü. Arabuluculuk sistemi getirildi, işçilerin mahkemelerde hak aramasının önüne engeller dikildi. Kıdem tazminatı tavanı dipleri çekildi. İşçilerin kötü çalışma şartlarına, düşük ücretlere verdiği tepki olan grevler yasaklandı, direnişler polis-jandarma saldırılarıyla engellenmek istendi...

2011’de Ekonomi Bakanı olan Zafer Çağlayan işçi sınıfına yönelik bu saldırılarını “esnek, rekabetçi işgücü piyasası” gibi süslü laflarla övüyor, “gelecekte Türkiye Avrupa’nın Çin’i olacak” diyordu. İşçi ücretlerinin çok düşük olduğu, işçilerin örgütsüz olduğu, kölece çalışma koşullarına, patronların saldırılarına karşı duramadığı, sermaye sınıfının gönlünce sömürüp alabildiğine zenginleştiği bir Türkiye, iktidarın hayallerini süslüyordu! İktidar temsilcilerinin pek sevdiği tabirle söyleyelim: “Hayaldi, gerçek oldu!” 12 Eylül 1980 darbesinin düzlediği yolda ilerleyen bugünün siyasi iktidarı, işçi sınıfının ekonomik ve demokratik haklarının neredeyse sıfırlandığı bir ortam yaratmayı başardı. Ama **Türkiye’yi patronlar için tam bir ucuz işgücü cenneti haline getiren bu işçi düşmanı iktidar yetinmiyor, “durmak yok, yola devam” diyor.**

Türk-İş’in Haziranda yaptığı açıklamaya göre Türkiye’de 4 kişilik bir aile için açlık sınırı 26 bin lirayı, yoksulluk sınırı 85 bin lirayı geçti. Oysa ortalama ücret haline gelen asgari ücret 22 bin lira! İşçilerin ve sendikaların taleplerini yok sayan iktidar Temmuz ayında asgari ücrete zam yapmadı, işçilere “2026’yı bekleyin” dedi. Ama asgari ücrete bir yıl arayla yapılan zamlar artık ger-

çek enflasyona göre değil “beklenen enflasyon oranına” göre yapılıyor. Asgari ücreti, sendikalı çalışan işçilerin, kamu işçilerinin ücretlerini belirleyen sözleşmelerde zaten sahte TÜİK enflasyonu dikkate alınıyor. Ama hileli oranlar bile para babalarına fazla geliyor! 600 bin kamu işçisini ilgilendiren 2025-2026 Kamu Çerçeve Protokolü Sözleşmesi sürecinde de aynı senaryo yaşanıyor. Sendikalar ilk tekliflerini 27 Şubatta verdiler ama iktidar, teklif vermeyerek sendikaları ve işçileri 4 ay bekletti. 4 ayın sonunda, ilk 6 ay için yüzde 16, ikinci 6 ay için yüzde 8’lik bir öneriyle geldi. Daha sonra da işçilerle dalga geçer gibi teklifini ilk 6 ay için yüzde 17, ikinci 6 ay için yüzde 10 olarak revize etti. **Hayat pahalılığının arşa çıktığı bir dönemde, işçilerin tepkisini ve eylemlerini dikkate almayan iktidarın bu tutumu işçinin aklıyla dalga geçmek, örgütsüz olmasını fırsat bilerek boğazındaki lokmayı çekip almak değilse nedir?**

Ücretler bu denli düşüken ailelerin yoksulluktan kurtulması için çalışan fert sayısının artması gerekiyor. Ama Türkiye’de çalışabilir durumda olan nüfus 65 milyondan fazlayken istihdamda olan nüfus sadece 32 milyon civarında! Yani korkunç bir işsizlik gerçeği ile karşı karşıyayız. Mesela bugün Türkiye’de 15-34 yaş grubundaki nüfusta ne eğitimde ne istihdamda olan 6,7 milyon genç insan var. Bu da yetmezmiş gibi metal ve otomotiv sektörü başta olmak üzere pek çok sektörde işten atmalar devam ediyor. Patronlar, utanmadan işçi ücretlerinin çok yüksek olduğundan, bu nedenle tensikata gitmek zorunda kaldıklarından bahsediyorlar. Devletten daha fazla teşvik, daha fazla yatırım desteği, daha fazla vergi indirimi ve affı, daha fazla ucuz kredi istiyorlar. İşsizlik fonu gibi fonların tümünden kendilerine aktarılmasını istiyorlar.

Elbette iktidar patronların bir dediğini iki etmiyor. Tüm kaynakları sermaye sınıfına akıtmaya, rant politikalarıyla, ekonomi programlarıyla, ulusal istihdam stratejileriyle, torba yasa düzenlemeleriyle işçi sınıfına saldırmaya devam ediyor. Mesela geçtiğimiz günlerde kabul edilen torba yasayla, turizm patronlarına bir kıyak daha yapıldı. Daha önce 6 gün çalışıp 7’nci gün izin kullanan turizm işçileri artık işverenin inisiyatifine göre 10 gün kesintisiz çalıştırılabilecek. Bu saldırının sadece turizm işçileriyle sınırlı kalacağını düşünmek büyük yanılgı olur. Sermaye

İşçi ücretlerinin çok düşük olduğu, işçilerin örgütsüz olduğu, kölece çalışma koşullarına, patronların saldırılarına karşı duramadığı, sermaye sınıfının gönlünce sömürüp alabildiğine zenginleştiği bir Türkiye, iktidarın hayallerini süslüyordu! İktidar temsilcilerinin pek sevdiği tabirle söyleyelim: “Hayaldi, gerçek oldu!”

sınıfının ve iktidarın yaptıkları yapacaklarının garantisidir.

Peki, iktidar ve sermaye sahipleri nasıl bu derece pervasız davranabiliyor, saldırılarını bu derece kolaylıkla hayata geçirebiliyorlar? Çünkü işçi sınıfının karşısına tek tek patronlar olarak değil patronlar sınıfı olarak çıkıyorlar, planlı, hedefli ve organize hareket ediyorlar. Buna karşılık “böl parçala yönet” taktiğiyle işçilerin birlik olmasının önündeki tüm yolları tıkamaya çalışıyorlar. Mesela işçilerin yüksek ücret mücadelesini, onları bölerek zayıflatıyorlar. Asgari ücret tespitini, kamu çerçeve protokolünü, MESS sözleşmesini birbirinden çok ayrı süreçlermiş gibi sunuyorlar. Oysa **devlet ve patron örgütleri olarak planlarını hep birlikte yapıyor, ekonomi programlarını hep birlikte hazırlıyorlar**. Güçlerini işçi sınıfının örgütsüz ve dağınık olmasından alıyorlar.

Çalışma ve yaşam koşullarımızın değişmesini istiyorsak bu gerçeği görmek ve patronlar sınıfının karşısına işçi sınıfı olarak çıkmak zorundayız.

Sermayenin ve iktidarın saldırılarına birlikte karşı durmak zorundayız. Gerçek buyken birlikte çalıştığı işçi arkadaşlarından, işyerinden şikâyet etmek, “bu işçilerden bir şey olmaz” demek doğru değildir. Dahası sermaye sınıfının istediği gibi düşünüp konuşmak, güvensizlik yaymak, böylelikle onların ekmeğine yağ sürmektir. Oysa ne kadar zor görünürse görünsün doğru olanı yapmak, planlı ve hedefli hareket etmek, güvensizlik yerine birlik ve dayanışmanın tohumlarını ekmek mutlaka değişim yaratır. **Birlik ve dayanışma ile tüm zorluklar, tüm engeller aşılr.** Vasfı, kıdemi, sektörü ne olursa olsun diğer işçilerle aynı koşullarda çalıştığını bilen; işçi arkadaşıyla rekabet etmek yerine dayanışma içinde olmayı seçen; grevdeki, direnişteki işçi kardeşlerinin taleplerine kulak veren, dayanışmasını esirgemeyen; sendikal ve siyasal örgütlenmenin gerekliliğine inanan, mücadele örgütlerinde yer alan işçiler fark yaratırlar. Değişim için umut yaratırlar, sonuç yaratırlar. ■

Ne kadar zor görünürse görünsün doğru olanı yapmak, planlı ve hedefli hareket etmek, güvensizlik yerine birlik ve dayanışmanın tohumlarını ekmek mutlaka değişim yaratır. Birlik ve dayanışma ile tüm zorluklar, tüm engeller aşılr. Vasfı, kıdemi, sektörü ne olursa olsun diğer işçilerle aynı koşullarda çalıştığını bilen; işçi arkadaşıyla rekabet etmek yerine dayanışma içinde olmayı seçen; grevdeki, direnişteki işçi kardeşlerinin taleplerine kulak veren, dayanışmasını esirgemeyen; sendikal ve siyasal örgütlenmenin gerekliliğine inanan, mücadele örgütlerinde yer alan işçiler fark yaratırlar. Değişim için umut yaratırlar, sonuç yaratırlar.

“Greve Çıktık, Elimize Ne Geçti?”

Diyelim ki hayatınızda ilk kez bir koşu yarışmasına katılacaksınız ve yeterince idmanlı değilsiniz. İsteklisiniz, azimlisiniz ama diğer koşuculara göre hazırlığınız yetersiz ve deneyimli değilsiniz. Böyle bir yarışmada birinci olmamanız şaşırtıcı olmazdı, değil mi? İdmansızlığınıza rağmen parkuru tamamlamayı bile bir başarı olarak sayardınız belki ve haksız da olmazdınız. En önemlisi de parkuru ve rakiplerinizi tanımış, performansınızı ölçmüş ve zayıf taraflarınızı görmüş olurdunuz. Bu deneyim size bir dahaki yarışmaya nasıl hazırlanmanız gerektiği hakkında fikir verirdi. Demek ki kazanmanın ya da başarının ölçütü bazen dereceye girmek değil, bir sonraki yarışma için tecrübe edinmek ve gerekli dersleri çıkarmaktır. Buraya kadar aynı fikirdeyssek, başlıktaki sorumuzun cevabını arayabiliriz.

“Greve çıktık, elimize ne geçti?” Aslında sorudan çok bir serzeniş gibidir bu ifade. İlk kez greve çıkan ama grevin sonunda taleplerini tam olarak kabul ettiremeyen işçi arkadaşlarımız bazen böyle düşünebiliyor. Oysa **hiç grev deneyimi yaşamamış bir işçi için greve çıkmanın kendisi başlı başına bir kazanımdır. İlk grevini bir ilk adım, önemli bir deneyim olarak yorumladığında, doğru sonuçları ve dersleri çıkardığında zaten kazanmış sayılır.** Tıpkı bir sonraki yarışmaya daha sıkı hazırlanmak için gerekli dersleri çıkaran koşucu gibi... Grev bize ne kazandırır peki? Her şeyden önce greve çıkmakla dost kim düşman kim öğrenir, dayanışmanın ve birliğin önemini kavrar, patronların örgütlülüğü karşısında daha güçlü bir örgütlülük yaratmamız gerektiğini anlarız. İstediklerimiz öyle hemen elde edilemeyeceğini, bunun için sabır, azim ve kararlılık gerektiğini öğreniriz.

Emek olmadan yemek olmaz derler. Gerçekten de **yeterince çaba sarf etmeden, kafa patlatmadan, zahmet çekmeden hayatın hiçbir alanında istediğimiz sonucu almamız mümkün değildir.** Hayatında hiç yemek yapmamış bir insanın ilk kez pişirdiği yemeğin lezzetsiz hatta hiç yenemeyecek durumda olması normal değil midir? Ama bir kez yemek pişirdi mi neyi eksik ya da yanlış yaptığını görebilir. Mesela malzemelerden biri diri kalmış diğeri çok pişmiş olabilir. Buradan hareketle hangi malzemeyi nasıl pişirmesi gerektiğini bilen birine sorarsa ikinci

yemeği çok daha lezzetli olacaktır. Üçüncü, dördüncü ve sonraki pişirmelerde ise edindiği tecrübelerden yola çıkarak kendisi de yemeğe bir şeyler katabilecek, diyelim ki farklı baharatlarla tatlandırarak daha da lezzetli hale getirebilecektir. Yeter ki istesin, kafa yorsun, bilene danışsın, sorsun, iyi yapandan örnek alsın, azmetsin...

İşçilerin de mücadelelerine böyle bakması gerekir. Grevden önce ve grev sırasında yapılması gerekenler noktasında karşılaşılan eksiklikler ve ihtiyaçlar doğru tespit edilirse, sonrasında bunları gidermek için çaba sarf edilir, bilene sorup danışılırsa, gerekli eğitimler alınırsa sonraki grevler için iyi bir hazırlık yapma imkânı doğar. Örneğin 1800'lü yıllarda Avrupa'da, Amerika'da işçiler ilk grev deneyimlerini yaşadıklarında grevin nasıl yürütüleceği hakkında hiçbir fikirleri yoktu, zaten yasalarda grev diye bir hakları da yoktu. Fiili olarak gerçekleşen ilk grevler düşük ücretlere karşı yapılmıyordu çünkü aldıkları ücret ailelerini beslemeye bile yetmiyordu. Greve çıkmak demek çocuklarının tamamen aç kalmasını göze almak demektir. Nitekim çocukları açlıktan hastalanmaya hatta ölmeye başladığında grevlerini kısa kesip geri çekilmek zorunda kaldılar, bu nedenle de istediklerini alamadılar. Ama sonra bu ilk grevlerinden dersler çıkardılar ve daha ortada grev yokken bir grev fonu oluşturmaya başladılar. Böylece daha uzun soluklu grevler örgütleyerek bu kez kendileri patronlara geri adım attırdılar. Grev ve sendika hakkını, 8 saatlik işgünü böyle kazandılar, ücretlerinin arttırılmasını bu şekilde sağladılar.

Yalnızca grevlere değil bir bütün olarak sınıf mücadelesine böyle bakmak gerekir. **Her mücadele kendisinden önceki mücadelelerden süzölmüş deneyimleri barındırdığı gibi bir sonraki mücadeleye de dersler bırakır. Bir mücadelede zaferi ya da yenilgiyi belirleyen şey işçilerin o mücadeleden çıkardığı dersler ve deneyimlerdir.** Bugün Türkiye'deki ekonomik sorunların derinleşmesiyle giderek daha fazla işçi kardeşimiz grev ve direniş deneyimi yaşıyor. İlk kez mücadele deneyimi yaşayan işçi arkadaşlarımızın, istedikleri sonuca ulaşamadığında moralini bozmaması, bunu bir deneyim olarak görmesi ve bir sonraki mücadeleye hazırlanmaya odaklanması doğru olanıdır. ■

Sağlıksız Bir Sağlık Anlayışı

■ Gebze'den bir petrokimya işçisi

Sağlık Bakanlığı'nın son düzenlemeleriyle birlikte Aile Sağlığı Merkezleri (ASM) büyük bir çöküşe sürükleniyor. Halk sağlığını korumakla görevli ASM'ler, sağlık hizmeti sunulan yerler olmaktan çıkarılıp, sağlık emekçilerini cezalandıran, halkı sağlık hizmetinden mahrum bırakan bir yapıya dönüştürülüyor.

Yeni yönetmeliğe göre, kayıtlı olduğunuz ASM'ye 6 ay boyunca gitmezseniz ya da bir yıl içinde 7'den fazla kez hastane başvurusu yaparsanız aile hekiminizden kesinti yapılıyor. Bu uygulama, halkın sağlığa erişimini kolaylaştırmak yerine, hastanın gelmemesinin faturasını sağlık çalışanına kesiyor. Koruyucu sağlık hizmeti veren bir sağlık biriminin başkanı, bireylerin daha az hastalanması ve daha az başvuru yapması değil midir? ASM'lerdeki hekimlerin ağır kesici, mide koruyucu, antibiyotik gibi ilaçları yazmasını kısıtlayıp sonra da hastanın ASM yerine hastaneye gitmesinin faturası niye sağlık çalışanlarına kesiliyor?

Sağlık hizmeti bir kamu hizmeti olmaktan çıkarılıyor, kâr elde etme amacıyla işletilen şirket mantığına indirgeniyor. Böylece, birinci basamak sağlık hizmetleri halkın sağlığıyla değil, performans puanlarıyla ölçülüyor. ASM'lerde çalışan doktorlar, hemşireler, ebeler, yardımcı

personel; düşük ücret, artan angarya ve mobbing ile baş başa bırakılıyor. Performansa dayalı kesintilerle maaşlar düşerken, personel sayısı yetersiz kalıyor, iş yükü katlanıyor. Bu koşullarda kaliteli, bütüncül bir sağlık hizmeti sunmak imkânsız hale geliyor.

Bir başka büyük sorun ise göçmenlere yönelik sağlık hizmetlerinde yaşanıyor. Yönetmeliğe göre göçmenler artık Aile Sağlığı Merkezlerinden hizmet alamayacak, Göçmen Sağlığı Merkezlerine yönlendirilecekler. Oysa göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde dahi bu merkezlere erişim mümkün değil. Bu, göçmenlerin temel sağlık hakkının elinden alınması anlamına geliyor. Ayrıca toplum sağlığı açısından büyük bir tehdit oluşturuyor. Güvencesiz, düşük ücretle çalışan göçmen işçinin aşı, takip ve koruyucu sağlık hizmetinden yararlanamaması aynı zamanda hastalıkların daha kolay yayılması anlamına geliyor.

Bu düzenleme sağlık çalışanlarının dediği gibi "eziyet yönetmeliği" olarak adlandırılmayı hak ediyor. Sağlığın hak olarak görülüp pazarlık konusu yapılmaması için, sağlık emekçilerinin koşullarının düzeltilmesi için, göçmen sınıf kardeşlerimizin dışlanmaması için sesimizi birlikte yükseltelim. Emeğe, eşitliğe, nitelikli sağlık hakkımıza hep birlikte sahip çıkalım! ■

On Depo Benzin İle Ölçülen Emek

■ Gebze'den bir metal işçisi

Ev sahibi kiraya ne kadar zam yapacak, gıda fiyatlarına yine zam gelecek mi, çocuğumun eğitim masraflarını karşılayabilecek miyim, elektrik, doğalgaz, su, telefon-internet faturalarını ödeyebilecek miyim, ocağımda tencere kaynayacak mı, asgari ücretime zam gelecek mi?... Saymakla bitmeyecek deli sorular dönüp duruyor kafamızda. Biz asgari ücretliler ve asgari ücret düzeyinde ücret alanların derdi hayat pahalılığı olmuş durumda.

Asgari ücretliler zam konusunda iyi bir haber beklentisi içindeyken Erdoğan'ın asgari ücreti "10 depo benzin"le kıyaslamasıyla şok oldu. Erdoğan, "asgari ücret alan bir vatandaşımız, arabasının deposunu ayda on kez doldurabiliyor" dedi. Böylece asgari ücreti gayet yeterli bulunduğunu vurgulamış oldu. Fabrikada bu konuşmayı kim duyduysa öfkelenildi, sinirlendi. Düşündüm ki topluma tepeden bakmak, yaşadığımız sorunları görmezden gelmek

bu olsa gerek. Sanki biz asgari ücretli işçiler, sadece akaryakıt tüketiyoruz, mutfağımızda tencerenin içinde çorba yerine benzin kaynatıyoruz! Ya da arabamızın deposunu doldurup hangi tatil bölgesine gidelim diye düşünüyoruz. Biz kirayı, faturayı, gıda harcamasını düşünmüyoruz da arabamızın deposunu 10 kez doldurduk mu diye düşünüyoruz! Biz bırakalım arabamızın deposunu doldurmayı, artık ailece toplu taşımaya binmekten bile korkuyoruz!

Yaşadığımız sıkıntıları görmezden gelen bu tür açıklamalar aynı zamanda bizi yok saymaktır, aklımızla dalga geçmektir. Biz alın teri döken, tüm zenginlikleri üreten işçiler olarak arabamızın deposunu doldurmak da istiyoruz, çocuklarımızı sağlıklı beslemek de! Sosyalleşmek de istiyoruz tatile gitmek de! Bizi değersiz görenlere, tepeden bakanlara gereken yanıt verebilmek, birliğimizi oluşturmakla, sınıf dayanışmasını güçlendirmekle mümkün olur. ■

Zeytin Ağacına Bile Düşmanlar!

■ Mersin'den bir emekçi

Siyasi iktidar zeytinlikleri yok edecek yeni bir torba yasayı Meclise sundu ve Temmuz sonuna kadar yürürlüğe sokmaya hazırlanıyor. Torba yasanın getirdiklerine baktığımızda anlaşılıyor ki enerji ve madencilik faaliyetleri için ormanlar, tarım arazileri, sit alanları, otlaklar ve zeytinlikler sınırsızca sermayeye peşkeş çekilecek! Nâzım Usta'nın dediği gibi "akarsuyun, meyve çağında ağacın, serpilip gelişen hayatın düşmanları" doğayı talan etmekte sınır tanımıyorlar.

Televizyonlarda "yatırım, kalkınma, memleket için" denilerek pazarlanan süper talan yasasına göre zeytinlik alanlar madencilik faaliyeti için kamulaştırılabilir. Maden sahalarındaki ormanlık alanlar, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'ne (MAPEG)

devredilerek madencilik faaliyetlerine açılacak. Maden şirketleri, Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) raporunu beklemeden teşvik, onay ve ruhsat için başvurabilecek, izin süreçleri hızlandırılacak ve 4 ayla sınırlandırılacak. Başında Cumhurbaşkanı Yardımcısının olduğu bir kurul oluşturulacak ve bu kurul, "stratejik" ya da "kritik" sayılan madenlere izin verecek, gerekirse "acele kamulaştır-

ma" yapabilecek. Hatta bazı madenler için diğer kurumlar izin vermese bile kurul "olur" diyebilecek.

Bunun anlamı talanın hızlandırılması ve garanti altına alınmasıdır! Atılan bütün adımlar, patronların önündeki taşları, irili ufaklı dikenleri temizlemek içindir. Ama iktidar sözcüleri bu talanı hafifletmek için meseleyi zeytin ağaçlarının sökülüp başka yere dikilmesinden ibaretmiş gibi

anlatıyorlar. Oysa cümle âlem biliyor ki zeytin ağacını taşımak onu öldürmek demektir ama tek mesele bu da değil! Zeytinliklerin yok edilmesi demek köylülerin geçim kaynaklarının ortadan kalkması, kültürlerinin, hatıralarının yok olması, zeytinliklerin bulunduğu habitat içindeki bütün canlıların, bitkilerin yok olması demektir! Ormanların yok edilmesi demek nefes borularımızın kesilmesi demektir. Velhasıl

siyasi iktidar patronların kârı için toprağı zehirlemeyi, dereleri kurutmayı, kuşu böceği öldürmeyi farz edinmiştir!

Bu düzen, emeğimizi, doğamızı "yatırım" diyerek şirketlerin kasasının dolması uğruna yağmıyor. Patronlar gücünü sessizliğimizden alıyor. O yüzden, güçlü olmak için birleşmekten, saldırılara birlikte karşı durmaktan başka yol yok. ■

İşçi Gençlik Patronların Kölesi Olmayacak

■ Ankara'dan bir sağlık emekçisi

Patron örgütü MÜSİAD Başkanı Burhan Özdemir geçtiğimiz günlerde 12 yıllık kesintisiz eğitimin yanlış bir uygulama olduğunu ve gençlerin işgücüne daha erken katılması gerektiğini söyledi. "Eğitim zorunluluğu esnetilmeli, öğrenciler pratik becerilerle piyasaya daha hızlı adapte olmalı" dedi. Bizzat Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2023-2024 yılına ait istatistiklerinin ortaya koyduğu üzere ilkökul, ortaokul ve lise çağlarındaki yaklaşık 3 milyon çocuk örgün eğitimin dışında kalmış durumda. İşçi ailelerinin geçimleri zorlaştığı ölçüde işçi çocukları da daha erken yaşlarda çalışmaya başlamak zorunda kalıyor. Bu ülkede zaten milyonlarca çocuk işçi var. Bu çocuklar harçlık bile demeyecek bir paraya fabrika ve atölyelerde çalışıyorlar. Yüzbinlerce göçmen çocuk ağır koşullarda karın tokluğuna çalışıyor. Açık öğretim liselerinde okuyor görünen ancak tam zamanlı çalışan, MESEM aracılığıyla iş öğrenme adı altında normal bir işçiyle aynı koşullarda çalışan gençleri eklediğimizde sayının daha da arttığını görüyoruz. İşte

Örgütlü Olamayan Ucuz İşgücü Olur

■ Pendik'ten bir işçi

Türkiye'de ekonomik sorunlar büyüdükçe işçi eylemleri ve grevleri artıyor. Sadece yerli sermayeli fabrikalarda değil, yabancı sermayeli fabrikalarda da işçiler düşük ücret dayatmasına karşı sendikalaşma mücadelesi veriyor ya da greve çıkıyorlar. Mersen, MKB Rondo, Tarkett, Queen Flowers, Reckitt bunlardan bazıları. Bu yabancı menşeli şirketler, kendi ülkelerinde işçi haklarına duyarlı görünürken, Türkiye gibi ülkelerde hak tanımıyor, sendikalaşan işçiyi işten atıyorlar. Böyle olunca da bu fabrikalarda çalışan arkadaşlarımız, “kendi ülkelerindeki fabrikalarda sendika var, işçi ücretleri yüksek; bize gelince niye böyle yapıyorlar?” diye soruyorlar.

İster yerli isterse yabancı olsun, patronların amacı aynıdır; daha fazla kâr elde etmek. Patron, işçinin emek gücünü satın alır; ürettiği ürünü pazarda satar. İşçinin ekmeğinden, zamanından, sağlığından çalarak büyür. Sermayedarlar işte bu amaçla üretimi, işgücünün daha ucuz olduğu ülkelere kaydırırlar. Bu bir sermaye davranışıdır ve sermayenin yerli ya da yabancı olması bu durumu değiştirmez.

Patronlar, yatırım yaptıkları ülkedeki işçilerin ne kadar örgütlü olduğuna, iktidarın işçi hakları konusundaki tutumuna da bakarlar ve ona göre hareket ederler. Bugün Türkiye'de işçi sınıfının sendikal örgütlülüğü zayıf ve

işçiler patronlar karşısında yeterince güçlü değil. Siyasi iktidar ise sermayenin çıkarlarını gözeterek işçilerin haklarına saldırıyor. Ücretleri düşük tutuyor, grevleri yasaklıyor, sendikalaştıkları için işçileri işten atan patronları değil hakkını arayan işçileri cezalandırıyor. Her gün en az 5 işçi iş cinayetlerinde öldüğü halde işçi sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uyulması için patronlara hiçbir yaptırım uygulamıyor. Patronlar da iktidarın işçi düşmanı tutumuna güvenerek işçilere daha fazla saldırıyor.

Avrupa'da ise işçilerin Türkiye'ye göre daha eski ve güçlü bir mücadele geleneği var. İşçiler 1800'lerden itibaren çok zorlu mücadeleler vererek kazanımlar elde etti ve bunları yasalara geçirdi. Yani Avrupa'da işçilerin sahip olduğu haklar, patronların ya da hükümetlerin iyi niyetiyle verilmedi. Örgütlü işçiden gelecek karşı duruşu bildikleri için patronlar ve hükümetler işçilerin haklarına kolaylıkla saldırıyorlar.

Demek ki menşei ne olursa olsun, patronlara geri adım attıracak olan işçilerin örgütlü mücadelesidir. Ücretlerimizin arttırılmasını, sendikal olma hakkımızın tanınmasını istiyorsak kendi gücümüze güvenerek birliğimizi örmeli ve mücadelemizi büyütmeliyiz. Çünkü ancak birleşen ellerin gücü, mücadelenin önündeki engelleri yıkarak sömürü çarklarını durdurabilir. ■

işçi sınıfının çocuklarının ve gençlerinin hali budur. Ancak MÜSİAD Genel Başkanı hâlâ “işgücüne daha erken katılım”dan, “piyasaya hızlı adapte olmak”tan söz ediyor.

Özdemir, doğrularla yanlışları iç içe geçirerek, kendi sınıfsal konumuna ve hayallerine uygun öneriler getirerek şöyle diyor: “Mevcut eğitim modeli her bireyi aynı kalıba sokuyor. 21. yüzyılın ihtiyaçlarına bu şekilde cevap veremeyiz. Her çocuk aynı akademik başarıyı gösteremez. Eğitim içeriği yeniden tasarlanmalı. Yani bir kere 12 yıllık kesintisiz eğitim sistemi çok yanlış bir uygulama. Ülkeye herhangi bir faydası yok.” Öncelikle, onların faydadan anladıkları kârlarının büyümesi, ceplerinin dolmasıdır. Zenginlerin daha zengin olmasıdır. Onlar zenginleşirken işçi sınıfı gencileyle yaşlılarıyla daha da yoksullaşılıyor.

Özdemir, bu önerileri genç işsizliği ile mücadele için dile getirdiğini iddia ediyor. Eğitim sisteminin gençleri mesleğe hazırlamadığından, mezunların kendi alanlarında iş bulamadıklarından dert yanıyor, gençlerin hayata mutsuz başladıklarını söylüyor. Dertleri gerçekten gençlerimizin işsiz kalması, mutsuz olması mıdır? Elbette hayır. Yoksul işçi çocuklarını türlü uygulamalarla adım adım

eğitimden çıkarıp ucuz işgücü olarak kullananlar onlardır. Zaten milyonlarca üniversite mezunu gencin büyük umutlarla okulu bitirip daha sonra işsiz kalmasının sorumlusu siyasi iktidar ve sermaye sınıfıdır. Elbette herkes üniversite okuyacak, yükseköğrenim görecektir diye bir kade yok. Nice hayallerle üniversite kapısından girip elinde diplomasıyla kalakalmış milyonlarca gencin hali ortada. Ancak işçi sınıfının çocuklarının seçim hakkını elinden alıp, geleceklerini çalarak onları her anlamda kendilerine köle yapmak istiyorlar. İşçi sınıfının gençlerine yalnızca kölece çalışmayı reva görüyorlar. İŞİG Meclisi'nin raporunda, 2013 ile 2025'in ilk 5 ayını kapsayan 12 buçuk yılda, 5-17 yaş arası en az 770 çocuğun iş cinayetlerinde hayatını kaybettiği ifade ediliyor.

Patronlar sınıfını bu kadar pervasızlaştıran aslında biz işçilerin yeterince örgütlü olmamasıdır. Sınıf örgütlerimizde bir araya gelip mücadeleyi yükseltebilirsek patronlar ne böyle konuşabilir ne de çocuklarımızı dişliler arasında tüketecek programları aklından geçirebilir. Gençlerimizin yaşamına el koyan, geleceğini çalan bu düzenbazlara karşı mücadeleyi büyütmeliyiz. ■

Dünya İşçi Sınıfı Boyun Eğ

Brezilya

11 Temmuzda Brezilya'nın birçok kentinde on binler, emek karşıtı politikaları ve saldırgan uygulamalarıyla tanıyan eski başkan Bolsonaro'nun yargılanma sürecine müdahale eden Trump'ı protesto etti. Trump'ın Brezilya'ya uyguladığı %50'lik gümrük vergisinin ve ekonomik yaptırımların siyasi bir baskı aracı olduğunu ifade eden işçi ve emekçiler, birçok şehirde meydanlara çıktılar. "Zenginleri vergilendirin!" ve "İşgününü kısaltın!" dediler. Yalnızca ABD müdahalesine değil, Brezilya'da giderek derinleşen gelir eşitsizliğine ve artan hayat pahalılığına da tepkilerini dile getirdiler.

Yargının sermaye yanlısı tutumunu protesto ettiler. Yüksek gelirli kesimlerden daha fazla vergi alınmasını, sosyal harcamaların artırılmasını, 6 gün olan işgününün kısaltılmasını ve maaş kesintilerine son verilmesini talep ettiler. Krizin faturasını gerçek sorumluların, patronların ödemesi için mücadele edeceklerini vurguladılar.

ABD

ABD'nin her yıl "özgürlük ve bağımsızlık günü" olarak kutladığı 4 Temmuzda, işçi ve emekçiler "Amerika'ya Özgürlük" sloganıyla onlarca şehirde protestolar düzenlediler. Trump'ın giderek otoriterleşen yönetimine, temel haklara yönelik saldırılara ve baskıcı uygulamalara tepkilerini gösterdiler. "Kral istemiyoruz" sloganları atıldılar.

İşçi ve emekçiler yalnızca Trump'ı değil, temsil ettiği baskıcı sermaye düzenini de hedef aldı. Gösterilere göçmen hakları örgütleri, siyah toplulukları, kadın hakları savunucuları ve sendikalar da katıldı. Eylemlerden bir gün önce Temsilciler Meclisi'nde işçi sınıfına saldırı, patronlara teşvik içeren saldırı paketinin kabul edilmesi emekçilerin öfkesini daha da büyüttü. Bu yasa sosyal yardımların ve kamu hizmetlerinin kısıtlanmasını, şirketlere vergi indirimlerini ve göçmen karşıtı uygulamaları içeriyor. Bu saldırılara sessiz kalmayan ABD işçi sınıfı, sadece ekonomik değil siyasal taleplerini de ortaya koyuyor. Trump yönetiminin hak saldırılarını, yargıya yönelik müdahalelerini ve protesto hakkını engellemeye dönük uygulamalarını da protesto ediyor. ABD'deki tarihsel eşitsizliklere,

Dünya sermaye sınıfı, işçi sınıfının haklarına yönelik saldırılarını arttırıyor. Irkçı nefreti ve uygulamaları körüklüyor, hakkına sahip çıkana, işçilerin birliğini ve kardeşliğini savunanları hedef gösteriyor. Ama dünya işçi sınıfı, boyun eğmiyor, sendikal hak ve özgürlüklere, ekonomik ve demokratik haklara yönelik saldırılara, emperyalist savaşa ve otoriterleşmeye karşı mücadeleyi büyütmeyle devam ediyor.

Hindistan

9 Temmuzda Hindistan genelinde 250 milyon işçi, emekçi, çiftçi ve genç, Modi hükümetinin işçi düşmanı politikalarına karşı greve çıktı. Kentlerden köylere, fabrikalardan tarlalara kadar üretimin durduğu dev grev, Hindistan'daki tüm büyük sendikaların içinde yer aldığı Merkez Sendikalar Ortak Platformu'nun çağrısıyla gerçekleştirildi. Grev, çiftçi örgütleri, öğrenci birlikleri, kadın örgütleri ve bilisimden gazeteciliğe, madencilikten limanlara dek pek çok sektörden işçi ve emekçi destek verdi.

İşçi ve emekçiler, özelleştirme politikalarıyla kamu hizmetlerinin tasfiye edilmesine, işgününün uzatılmasına, güvencesiz sözleşmeli çalışmanın yaygınlaştırılmasına, grev hakkına dönük yasaklara, sendikal örgütlenmenin önüne çıkarılan engellere, ücretlerin yerinde saymasına, işsizliğe ve hayat pahalılığına tepkili. Talepleri net ve ortak: İşçi karşıtı yasaların derhal geri çekilmesi, güvencesizliğe son verilmesi, kamu işletmelerinin özelleştirilmesinin durdurulması, eski emeklilik planının yeniden hayata geçirilmesi, asgari ücretin aylık 26 bin rupi (yaklaşık 303 dolar) olarak belirlenmesi ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün sendikal hakları güvence altına alan C87 ve C98 sözleşmelerinin onaylanması!

İşçiler bu taleplerle birçok kentte yürüyüşler ve mitingler düzenlediler. Liman işçileri, madenciler, öğretmenler, sağlık, kamu, banka ulaştırma sektörü çalışanları üretimi ve hizmeti durdurdu. Grev özellikle kömür madenciliği, çelik sanayi, bankacılık, posta hizmetleri ve toplu taşımada etkili oldu. Grev öncülük eden sendikalar, bu mücadelenin sadece bir başlangıç olduğunu, talepler kabul edilene kadar geri adım atmayacaklarını vurguladılar.

ğmıyor, Mücadele Ediyor!

sömürgecilik mirasına ve ırkçılığa yönelik eleştirilerini de dile getiriyor. Artan polis şiddetine, işçilerin güvencesizliğine, sağlık ve eğitim sisteminin çöküşüne öfkesini ortaya koyuyor.

7 Temmuzda Los Angeles'ta MacArthur Park'a zırhlı araçlarla giren federal güçler, helikopter destekli bir "güç gösterisi" düzenledi. Göçmenlere korku salmak için yapılan bu baskınlar, demokratik kitle örgütleri tarafından protesto edildi. 10 Temmuzda ise Kaliforniya'daki tarım çiftliklerine yönelik ICE baskınlarında yaklaşık 200 işçi gözaltına alındı. Bu baskında bir işçi hayatını kaybetti. Ama ABD'de milyonlar mücadeleyi büyötmeye devam ediyor.

Kenya

Kenya'da geçtiğimiz yıl vergi yasasına karşı kitlesel protestolar gerçekleşmişti. Protestoların yıldönümünde işçiler ve emekçi gençlik yeniden meydanlara çıktı. Geçtiğimiz yıl gençlerin başını çektiği protestolarda, yasanın geri çekilmesi protestoları durduramamış, protestocular parlamento binasını ateşe vererek Başkan Ruto hükümetinin istifasını talep etmişti. Protestolara sert bir şekilde saldıran ve 60 kişinin ölümüne sebep olan Ruto hükümetinin korkuları devam ediyor.

25 Hazirandan bu yana işsizliğe, geleceksizliğe, hayat pahalılığına, yolsuzluğa ve artan baskılara karşı protestolarını sürdüren Kenyalı gençler ve işçiler; 1990'daki "Saba Saba" demokrasi gösterilerinin 35. yıldönümü olan 7 Temmuzda da sokaklara çıktılar. Protestoların kitleselleşmesinden korkan hükümet, büyük çapta tedbirler alarak, polisini büyük şehirlere yığarak kent merkezlerine çıkan yolları kapattı. Ancak **"Haklarımız için mücadele etmeye geldik. Durdurulamayız!"** diyen gençler, polis barikatlarını yıkarak protestolarına devam etti. Polisin saldırılarında 31 kişi yaşamını yitirdi. Yüzlerce kişi yaralandı, 500'den fazla kişi gözaltına alındı. Başkan Ruto ise "anarşiye izin vermeyeceğiz" deyip baskıyı ve otoriter rejimini sertleştireceğini ifade etti. Kenyalı işçiler, emekçiler ve gençler, protestolarda öldürülenlerin hesabı sorulana ve Ruto hükümeti gidene kadar mücadeleye devam ede-

ceklerini ifade ediyorlar.

Filistin Halkıyla Dayanışma Eylemleri

Gazze Şeridi'ndeki saldırılarını sürdüren İsrail devleti, yardım merkezlerini, hastaneleri hedef alarak yüzbinlerce Filistinliyi açlığa ve ölüme mahkûm ediyor. Avrupalı işçi ve emekçiler ise İsrail'in suç ortağı olan kendi hükümetlerine karşı her hafta meydanları doldurmaya devam ediyorlar. Festivallerde, konserlerde, işçi şenliklerinde de Filistin halkıyla dayanışma sloganları yankılanıyor.

12 Temmuzda **Belçika'da** başkent Brüksel ve liman şehri Anvers'te işçi ve emekçiler aileleriyle, çocuklarıyla birlikte meydanlara çıktı. Belçikalı emekçiler, sloganlarıyla, marşlarıyla İsrail'i ve suç ortağı hükümetleri protesto etti. Aynı gün **İsveç'in** başkenti Stockholm'de ve diğer kentlerde aynı taleplerle yürüyüşler düzenlendi. Kendi hükümetlerini protesto eden İsveçli emekçiler, emperyalist savaşa karşı barış talebini haykırdılar. **Almanya'nın** başkenti Berlin'de düzenlenen Filistin halkıyla dayanışma eylemlerinde polis saldırısında onlarca kişi yaralandı, onlarcası da gözaltına alındı. Artan baskılara ve polis saldırısına rağmen işçi ve emekçiler savaş karşıtı mücadeleye ve Filistin halkıyla dayanışma eylemlerine devam ediyorlar.

İngiltere'de ise konserlerde, işçi şenliklerinde Filistin halkıyla dayanışma sloganları yankılanıyor. Öte yandan sivil itaatsizlik eylemleriyle bilinen, İsrail'e teçhizat yollayan silah fabrikalarında etkili eylemler yapan Palestine Action/Filistin için Eylem Grubu, parlamentodan geçen bir yasayla terör örgütü kapsamına alındı. Savaş karşıtı eylem yapanların terörist ilan edildiği, Filistin için Eylem Grubu aktivistleriyle dayanışma eylemlerine katılanların gözaltına alındığı İngiltere'de, Starmer hükümetine karşı öfke de savaş karşıtı mücadele de büyüyor. "Ellerimizi halkların kanına bulaştırmayacağız!" diyen **Yunanistan'daki** liman işçileri, Filistin halkıyla dayanışmalarını sürdürüyor. 14 Temmuzda Pire Limanı'nda düzenlenen kitlesel eylemle birlikte, İsrail'e askeri teçhizat taşıyan bir geminin yükleme ve boşaltma işlemlerini yapmayı reddeden işçiler, emperyalist savaşa ve onu körükleyen egemenlere karşı tepkilerini bir kez daha ortaya koydular. ■

İşçiler, Kamu Emekçileri, Emekliler Sefalet Dayatmasına Karşı Ayakta

Türk-İş'e bağlı sendikalarda örgütlü kamu işçileri, 2025-2026 yıllarını kapsayan ücret zammı ve sosyal haklarının belirleneceği Kamu Çerçeve Protokolü Sözleşmesi (KÇP) görüşmelerinde, iktidarın sefalet zammı dayatmasına karşı 18 Haziranda Hazine ve Maliye Bakanlığı önünde kitlesel bir eylem yaptı. 24 Haziranda il ve bölge temsilciliklerinin olduğu tüm illerde işyeri önlerine yürüyüşler gerçekleştirildi ve basın açıklamaları yapıldı. 26 Haziranda Türkiye genelinde yarım gün iş bırakıldı. 1 Temmuzda kent meydanlarında kitlesel basın açıklamaları yapıldı, 3 Temmuzda AKP il binalarına yüründü.

Türk-İş'e bağlı Harb-İş Sendikası, 23 Haziranda şehir merkezlerinde çadır kurarak emek nöbetine başladı, 26 Haziranda mesai bitimi sonrasında kitlesel yürüyüşler gerçekleştirdi. 9 Temmuzda örgütlü olduğu tüm şehirlerden işyeri temsilcileri ve şube yöneticilerinin katılımıyla Ankara'ya yürüyüş başlatan sendika, 11 Temmuzda Ankara'da basın açıklaması gerçekleştirdi.

DİSK/Dev Sağlık-İş de siyasi iktidarın KÇP'de sefalet zammı dayatmasına karşı 1 Temmuzda İstanbul'dan Ankara'ya yürüyüş başlattı. Yürüyüş 3 Temmuzda Ankara'da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı önünde yapılan basın açıklamasıyla son buldu.

KESK'e bağlı sendikalar 18 Haziran - 4 Temmuz tarihleri arasında 2026-2027 yıllarını kapsayan 8. Dönem TİS görüşmelerine dair taleplerini açıkladıkları eylemler gerçekleştirdiler. Tüm Emeklilerin Sendikasına üye emekliler, 3 Temmuzda birçok ilde gerçekleştirdikleri basın açıklamalarıyla düşük emekli maaşlarını protesto ettiler. Emekli Meclisi üyesi emekliler, 21 Haziranda sefalet ücretine karşı Kartal'dan Ankara'ya "Adalet Yürüyüşü" başlattılar.

Sağlık emekçileri, Aile Sağlığı Merkezlerine 6 ay gelmemiş hastalar bahane edilerek ASM çalışanlarının ücretlerinden kesinti yapılmasına karşı 16 Haziranda İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü önünde basın açıklaması yaptı. Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, 25 Haziranda İstanbul'dan Ankara'ya "Büyük Öğretmen Yürüyüşü"

başlattı. 1 Temmuzda Ankara'ya ulaşan ve taleplerini iletmek için MEB önüne yürümek isteyen öğretmenlerin önü polis barikatıyla kesildi, öğretmenler gözaltına alındı. Öğretmenler hakları için mücadeleye devam ediyor.

Kocaeli Gebze ve İzmir Çiğli'de Petrol-İş'te örgütlü DYO Boya işçilerinin grevi 4 Temmuzda kazanımla sonuçlandı. KRT çalışanlarının ücretleri ödenmediği için başlattıkları direniş, 24 Haziranda anlaşmayla sonuçlandı. Kocaeli Körfez'de Petrol-İş'in örgütlü olduğu Gübretaş fabrikasında 3 Temmuzda grev başladı.

İBB şirketi Beltur'da çalışan Dev Turizm-İş üyesi 3 işçi, haksız ve hukuksuz olarak işten çıkarılmaları üzerine 20 Haziranda direniş nöbetine başladı. Belediye-İş üyesi İzBB işçileri işten atma saldırısına karşı 9 Temmuzda oturma eylemine başladı. Genel-İş'te örgütlü Adana Çukurova Belediyesi işçileri, İzmir Karabağlar Belediyesinde örgütlü Genel-İş 5 No'lu şube yöneticileri ve işyeri temsilcileri, İzmir Buca Belediyesi işçileri ücret gaspına karşı basın açıklamaları, iş bırakma ve oturma eylemleri yaptı. Petrol-İş'te örgütlü grevci TPI Kompozit ve Temel Conta işçileri, grevlerini kazanımla sonuçlandıran DYO Boya işçileri, sendika düşmanlığına, işten atma saldırılarına karşı direnen TEKSİF üyesi Digel Tekstil işçileri, 5 Temmuzda İzmir'de bir araya gelerek eylem yaptı, sefalet dayatmasına hayır dedi.

Gebze Sendikalar Birliği, 4 Temmuzda Siyonist İsrail devletinin Gazze'de yürüttüğü katliamı lanetlemek, Filistin halkının sesi olmak, işçilerin dayanışmasını büyütmek için Filistinli sendikacılarla birlikte Gebze Kent Meydanında bir eylem düzenledi. Eyleme emekten yana kurumlar, siyasi partiler ve ÜİD-DER'li işçiler katıldı.

ÜİD-DER 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin 55. yılı vesilesiyle 29 Haziranda İstanbul Kartal'da, Uğur Mumcu Kültür Merkezinde "Gelenekten Geleceğe: Umut Örgütlü Mücadelede!" şiarıyla coşkulu bir etkinlik gerçekleştirdi. Etkinlikte yüzlerce işçi, grevci, genç, emekçi kadın 15-16 Haziran'ın mücadele ruhuyla aynı duyguda birleşti. ■

Yaşadığımız Çağın Sorumluluğunu Almak

Guido Gibi Olmak!

Nazilere ait bir toplama kampının gri ve soğuk duvarları arasındaki bahçede küçük bir çocuk, babasının “saklan” dediği paslı bir metal dolaba gizlenmiştir. Babanın adı Guido’dur ve günlerdir çocuğuna “her şey bir oyun” demiştir. Kampta yaşanan dehşeti görmesini engelleyerek evladını bir travmadan korumak istemiştir Guido ve maalesef elinden sadece bu gelmektedir. Uzun ve zorlu günlerin ardından şimdi çocuk saklanmalı ve sessiz kalmalıdır. Söylediğine göre saklambaç oyunu sona yaklaşıyordur ve kazanmak üzeredirler. Ama biz bu anları izlerken bir oyunun değil, bir hayatın son sahnesine tanık olduğumuzu hissederiz.

Bir Nazi askeri tarafından üzerine silah doğrultularak yürütülen Guido, çocuğunu sakladığı dolabın önünden geçer. Dolabın içinden iki küçük gözün kendisini izlediğini bildiğinden, evladı korkmasın diye rolünü sürdürmeye kararlıdır. Sanki oyunun parçasıymış gibi Nazilerin yürüyüşünün komik bir taklidini yapar, yüzünde yorgun ama kıvanç dolu bir tebessüm vardır. Çocuğun bulunduğu dolaba son bir defa göz kırpar. Ve kısa süre sonra, arka planda silah sesleri duyulur. Guido öldürülür. Çocuk hayatta kalır. O yürüyüş, tebessüm ve bakış, bir babanın kendi yaşamı pahasına hayatta tuttuğu evladına sessiz vedasıdır.

1997 yapımı Hayat Güzeldir filminin en çarpıcı ve unutulmaz sahnelerinden biri, baba ile çocuğun sessiz vedalaşmasının yaşandığı bu andır. Filmin senaryosunu yazıp yönetmenliğini yapan, aynı zamanda da Guido karakterini canlandıran Roberto Benigni, bizlere İkinci Dünya Savaşı döneminde geçen, hem trajik hem de umut dolu bir hikâye anlatır. Neşeli ve zeki bir İtalyan Yahudisi olan Guido karakteri, filmde kendi korkularını, acılarını, akıbetinin belirsizliğini bir kenara bırakmıştır. Adeta kendinden sıyrılarak çocuğuna umudun içinde bir dünya kurmuştur. Ancak Guido’nun hikâyesi, bize sadece bir babanın fedakârlığını anlatmaz. **O müthiş yaşama sevinci ve yaşatma azmiyle Guido, yüreğinin ne kadar büyük olduğunu bizlere film boyunca kanıtlar. Sorumluluk almanın, direncin ve azmin ne kadar kudretli olduğunu hatırlatır.**

İşçi ve emekçi ailelerin evlatları olarak hayatımızda sayısız zorluk ve sorunla boğuşuyoruz. Kişisel yaşamlarımızda karşılaştığımız engeller, kimi zaman devasa bir dağ

gibi görünüyor gözümüze. Ailevi sorunlarımız, arkadaş ilişkilerimiz, güven problemlerimiz, sağlık sorunlarımız... Bunların dışında işsizlik, yoksulluk, eğitimde eşitsizlik, sosyal dışlanma, geleceksizlik... Pek çok arkadaşımız bu sorunları yalnızca kendisinin yaşadığı yanılgısına düşüyor. Oysa bu sorunlar, aynı anda milyonların yaşadığı sorunlardır. Üstelik dünyamızın bu sorunlardan çok daha yıkıcı başka sorunları da var. Savaşları, kıyımları, büyük felaketleri düşünelim. Ukrayna’da, İran’da, Filistin’de yaşananları... Zengin kaynaklara sahip olan, ancak sefalet ve açlıktan kırılan Afrika’yı düşünelim. Savaştan ya da açlıktan kaçmak için göç yollarında boğulan mültecileri... Felakete dönüşen afetleri; depremleri, yangınları, selleri düşünelim. Yahut ekolojik krizi... Bütün bunlar kapitalist sistemin yarattığı sorunlardır.

İç dünyamızdaki hayal kırıklıklarından, sorunlardan bir anlığına sıyrıldığımızda, insanlığın ortak dertlerine kalbimizi açtığımızda, tıpkı Guido’nun yüreği gibi bizim de yüreğimiz genişlemeye başlar. Yüreği genişleyen insan büyür, kendini birey olarak inşa etmeye başlar. İnsan sorumluluk aldıkça olgunlaşır. Böylece kişisel sorunlarımızla toplumsal sorunlar arasındaki bağı da keşfedebiliriz. Dahası artık sorunların nedenini anlayabilen bir insan olarak önemli bir beceriye kavuşuruz. Kişisel yaşamlarımızdaki kimi “sarsıcı” sorunların aslında büyük sorunlar olmadığını fark ederiz, kimi sorunları ise çözmek için gereken güce, bilgiye ve deneyime sahip olmaya başlarız. Ve en önemlisi, toplumsal sorunlar çözülmeyen çoğu kişisel görünen sorunlarımızın da kalıcı bir çözüme ulaşamayacağını anlarız. Toplumsal sorunların bireysel çözümünü olmayacağını biliriz. Bu bilinçle de sadece kendi paçamızı kurtarmaya değil, insanlığın ortak kaderini değiştirmeye çalışırız.

Dövünüp şikâyet etmekle hiçbir sorunumuzun çözüm bulamayacağı çok açık. **Tıpkı Guido’nun evladının sorumluluğunu aldığı gibi, biz de yaşadığımız çağın sorumluluğunu almamız.** Bu çağ yangınına sırtımızı dönmeyiz. İşçi sınıfının dünyayı değiştirme mücadelesinin birer neferi olabilirsek hem kendimiz değişiriz, hem de dünyamızı değiştirme gücüne kavuşuruz. Bir çağ yangınının ortasında da olsak; umut, direnç ve azimle birlikte, hayat gerçekten güzeldir. Daha da güzelleşmesi bizim elimizdedir. ■

Emekten Yana Bir Bilim İnsanı: Alice Hamilton

Geçtiğimiz ay Emekçi Kadın köşemizde, 1840'lı yıllarda Ignaz Semmelweis adlı genç bir doktorun annelerin hayatını kurtaran mücadelesine yer vermiştik. Zorluklara, engellere, baskılara rağmen doğru bildiği yolda yürüyerek kadınların ve bebeklerin hayatını nasıl kurtardığına... Gelin bu defa, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında benzer bir mücadele veren bir başka bilim insanının hikâyesine odaklanalım. Doktor Alice Hamilton'un ilham verici hikâyesine...

1869'da, Amerika'da New York'ta doğan Alice Hamilton, varlıklı bir ailenin çocuğuydu. Ailesinin isteklerine karşı çıkarak, insan hayatını korumak ve kurtarmak için tıp okumayı seçti. "Bir doktor olarak istediğim her yere gidebilirdim. Uzak diyarlara ya da şehrin gecekondulu mahallelerine..." diyordu. Gerçekten de gecekondulu mahallelerine gitmekten hiç çekinmiyordu. Yok sayılan, görmezden gelinen işçileri, çocuk işçileri, göçmenleri görüyor ve onları önemsiyordu. Öyle ki uzun yıllar Şikago'daki Hull House denilen bir göçmen merkezinde yoksul göçmen işçilerle birlikte yaşadı. Gizli gizli fabrikalara girdi, işçilerin çalışma koşullarını gözlemledi.

O yıllarda sanayi hızla geliyordu. Ama işçilerin sağlığının korunması, çalışma şartlarının iyileştirilmesi için hiçbir önlem alınmıyordu. Alice, fabrikalara gizlice girdi, cıva, kurşun, karbonmonoksit zehirlenmelerini, akciğer hastalıklarını ve daha birçok meslek hastalığını belgeledi. Göçmen merkezindeki, gecekondulardaki, hastanelerdeki işçilerle, sendika temsilcileriyle görüştü. Böylece patronların inkâr ettiği kötü koşulları belgeleriyle, işçilerin tanıklıklarıyla kanıtladı. Bu mücadele, ilerleyen yıllarda işçilerin periyodik sağlık kontrollerinin yapılmasını ve meslek hastalıklarının raporlanmasını zorunlu kılan yasalar çıkarılmasının önünü açtı.

Alice tüm bunların yanı sıra, göçmen işçilere İngilizce dersi verdi, bebek kliniği yönetti, hastaları evlerinde ziyaret etti. "Aldığım eğitimle, buradaki gerçek hayat arasında neredeyse hiç bağlantı yok" diyen Alice, bilimsel çalışmalarını laboratuvarın dışına taşıdı. Sanayinin, kendileri ve çocukları için daha iyi bir yaşam arayışı içinde olan işçileri, çocuklarına olan sevgilerini, aile sorumluluğu

duygusunu sömürdüğünü söylüyordu Alice. Bu nedenle içinden çıktığı burjuva sınıfa, onun düzeni olan kapitalizme karşı mücadele edenlerin yanındaydı.

Alice 1919'da Harvard Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne atanan ilk kadın olarak tarihe geçti. Rusya'da işçi sınıfının iktidarı almasıyla sonuçlanan Ekim Devriminden sonra Moskova'yı ziyaret etti. İşçilerin devriminden, Sovyet sağlık sisteminden ve kadınların tıptaki aktif rolünden çok etkilendi. Yalnızca tıp değil, kadın hakları, çocuk işçiliği ve barış mücadelesi de onun ilgi alanındaydı. I. Dünya Savaşı sonrası işgal altındaki ülkelerde yardım ve dayanışma faaliyetlerinde bulundu. Hull House'ta çocuk koruma derneğinin ve dünyanın ilk çocuk mahkemesinin kurulmasına öncülük etti. Uluslararası kadın kongrelerine katıldı. İnsanların eşitlik ve özgürlük içinde yaşayacağı sosyalist bir dünya için mücadele eden İtalyan kökenli iki işçi olan Sacco ve Vanzetti 1927'de türlü kumpaslarla idama mahkûm edildiğinde idamları engellemek için mücadele verdi. Onları tanıımıyordu ama nasıl bir yaşam özlediklerini biliyordu, haklı olduklarını biliyordu. **Ona göre mücadele etmek, bilginin, emeğin, yeteneğin ezilenler için kullanılmasıydı.** O da bunu yapıyor, zalimlerin değil ezilenlerin yanında duruyordu. Yaşı ilerlediği halde ABD'nin Vietnam işgaline karşı mücadele etti, egemenlerin iktidar hırsıyla başlattıkları savaşa engel olmak için birleşmek gerektiğini söyledi.

"Sadece kendimizi kurtararak dünyayı kurtaramayız, alana inmeli ve gücümüzü doğru olduğunu düşündüğümüz tarafa egemenlere karşı birleştirmeliyiz" diyordu Alice ve bunu yapıyordu. İşte bu nedenle onun yaşamı, bize sadece tarihten bir kesit sunmuyor; aynı zamanda her şeye rağmen herkes için güzel bir yaşam düşleyen, yüreğinde merhamet, vicdan ve sevgi taşıyan insanların var olduğunu gösteriyor. Böyle insanların mücadelesinin sonuç yaratacağını gösteriyor. Her şeye rağmen tarafını iyiden, güzelden, doğrudan, ezilenden, haklıdan yana seçmenin mümkün olduğunu gösteriyor. Çünkü Alice Hamilton'un da dediği gibi, "dünyayı sadece kendimizi kurtarmaya çalışarak değiştiremeyiz." O yüzden, bulunduğumuz yerden başlayarak gücümüzü doğru tarafa birleştirmek zorundayız. ■

Komşunun Evi Yanarken...

Bir gece komşumuzun evinden alevler yükseldiğini görssek ne yaparız? İlk anda aklımıza gelen ne olur? Balkona astığımız çamaşırların is kokup lekeleneyeceği mi? İçeriye duman dolmasın diye pencereleri kapatmamız gerektiği mi? Ya da yanan bizim evimiz olmadığı için uykumuza kaldığımız yerden devam edebileceğimizi mi düşünürüz? Eminiz ki bu satırları okurken pek çoğunuz “bu nasıl saçma bir soru böyle?” diye düşünüyorsunuzdur. Neden bu soruları sorduğumuzu anlatalım öyleyse...

Bugün Ortadoğu’da yoğunlaşan dünya savaşı büyük bir yangın halini almış durumda. İsrail’in Gazze’ye saldırarak körüklediği savaş, Lübnan’a ve son olarak İran’a saldırmasıyla daha da şiddetlendi. Savaşın alevleri gide-rek daha geniş bir alana yayılıyor. Hal böyleyken İsrail’in İran’a saldırmasının ardından bu konu bazı fabrikalarda işçiler arasındaki sohbetlerde şu şekilde gündem oldu: “Savaş İran’a sıçradı dolar fırlayacak, mazot alıp başını gidecek. İranlılar da Türkiye’ye göç edecek, biz mi bakacağız onlara?” Peki, savaşın alevleri bir başka ülkeyi sararken yalnızca bunları düşünmek komşunun evi yanarken balkona asılan çamaşırlar is kokacak diye endişelenmeye benzemiyor mu?

Kuşkusuz kaygılandığımız şeyler savaşın bir sonucu olarak gerçekleşmesi muhtemel olaylar. Zaten yoksulluk çukuruna itilmiş işçiler olarak yaşam koşullarımızın daha da kötüye gitmesinden endişe duymamız da normal. Ama **savaş sadece enflasyonun artması, borsanın dalgalanması, doların fırlaması demek değildir. Bilgisayar oyunu değildir. Ölüm saçan bombalar, kimyasal, biyolojik, nükleer silahlar oyuncak değildir. Biz dumandan rahatsız olduğumuz için şikâyet ederken yangının bir yerlerde can aldığını, hayatları paramparça ettiğini, alevlerin bizim de evimize sıçrayabileceğini unutabilir miyiz?** Savaş yüzünden insanların bir başka ülkeye sığınmak zorunda kalması o insanların suçu mudur? Yaşadığı acıları hiç düşünmeyip onları yük, sorun olarak görmek insani bir yaklaşım mıdır? Vicdan ve akıl şunu gerektirir: **Bu yangının kaynağını ve nasıl söndürülebileceğini düşünmek, bu yangını çıkaranlara karşı birlikte hareket etmek zorundayız.**

Ortadoğu’daki savaş, sadece İsrail’le Filistin ya da İsrail’le İran arasında yürümüyor. Savaşın arkasında bu bölgeyi kendi çıkarları temelinde şekillendirmek, kendi

nüfuz alanı haline getirmek isteyen ABD ve Batı var. Batıyla rekabet halindeki Çin ve Rusya var. Kapışan güçler, rakiplerini bertaraf etmek, bölgede etkin güç olmak, yeraltı ve yerüstü kaynaklarını yağmalamak için milyonlarca insanın tepesine bombalar yağdırmaktan çekinmiyorlar. Bu güç savaşında emperyalist kapitalist egemenler çeşitli ittifaklar yapıyorlar. Örneğin İsrail, yaptığı zulmü asıl olarak ABD’nin ve Avrupa’nın desteğiyle sürdürürken, İran da Rusya ve Çin’in, bölgedeki müttefiklerinin desteğine güveniyor. Tüm bunlar tesadüf olmadığı gibi anlık verilen kararlar da değildir. Nitekim sözde ateşkes çağrıları yapılıyor ama savaş bitmiyor aksine derinleşiyor, daha da kızışıyor.

Savaşın alevleri yayılıp silah şirketlerinin kasaları dolarken emekçilerin acıları büyüyor. Milyonlar göç yollarına düşüyor, insanlar ölüyor, kentler ve doğa yerle bir oluyor. Diğer taraftan enflasyon yükseliyor, işsizlik büyüyor, gelecek kaygısı artıyor, baskılar yoğunlaşıyor. Savaşın faturasını hangi ülkede yaşıyor olursa olsun işçi ve emekçiler ödüyor. Ama İran halkına baskı uygulayan, kadınları, gençleri, işçileri, sendikacıları zor yoluyla susturmaya çalışan, idam eden Molla rejimi emekçileri kendisine destek vermeye çağırıyor. Filistin halkına karşı acımasız bir soykırım yapan, İsraili emekçileri milliyetçilikle, ırkçılıkla kandıran, kandıramadıklarını baskı ve zulümle susturmaya çalışan Siyonist rejim, emekçileri kendisine destek vermeye çağırıyor. Gazze’yi turizm merkezi yapmaktan söz eden, İsrail’i koşulsuz destekleyen Trump yönetimi, emekçileri kendisine destek vermeye çağırıyor. Yani **çıkartları uğruna yangını çıkaranlar, körükleyenler, komşularımızın evine, bizim evlerimize taşıyanlar kendilerine destek vermemizi istiyor!** Filistin’in yanında görünüp İsrail’le ticareti sürdürenler kendilerine inanmamızı, destek vermemizi istiyor!

İşçi sınıfı bu tuzakları boşa çıkarmadan yangın sönmmez. **Kardeşlik duygusuyla birleşen, birbiriyle dayanışma gösteren ve kendi ülkesindeki egemenlerin savaş politikalarına karşı duran işçiler, emekçiler bu tuzakları boşa çıkarabilir.** Emperyalist savaş yangınına, birleşen ve örgütlü bir güç haline gelen işçi sınıfı son verebilir. ■

Kölelerin İsyanı, Ücretli Kölelerin Gücü

Bundan 1162 yıl önce, 863'te köleler Abbasi İmparatorluğuna isyan ettiler ve bataklığın ortasında bir şehir kurdular. Bu şehrin adı El-Muhtare idi, yani "Özgürlük Kenti"... Bu bölge, Dicle ve Fırat nehirlerinin Basra Körfezine dökülmeden önce birleştikleri koca bataklığın adıydı aslında. Ama bataklık kurutulmuştu, üzerinde şeker kamışı, pirinç, pamuk, hububat, sebze ve meyve üretimi yapılıyordu. Bataklığı kurutan ve tarımsal üretim yapanlar ise, Afrika'dan zorla getirilerek karın tokluğuna çalıştırılan "zenci" yani siyah kölelerdi.

Köleleri kırbaç zoruyla çalıştıran Abbasi egemenleri, Binbir Gece Masallarında anlatıldığı gibi zenginlik içinde sefahat sürüyordu. Abbasi sarayının ayyuka çıkan haksızlıklarına karşı çok sayıda isyan gerçekleşmiş ama hiçbir başarılı olamamıştı. Fakat daha sonra Ali bin Muhammed önderliğinde başlayan ve Afrika'dan getirilen kölelerin desteğiyle kısa sürede yayılan isyan başarıya ulaştı. "Zenc İsyanı" olarak tarihe geçen bu ayaklanmada kadın-erkek köleler hep birlikte, "özgürlük" diye haykırdı ve birlikte mücadele etti. Efendilerinden kaçan diğer köleler de bu isyana katıldı. Basra, Ahvaz, Übulle, Abadan gibi şehirlerdeki kölelerden oluşan El-Muhtare şehri kuruldu.

Abbasi İmparatorluğunun zulmüne uğrayan, insan yerine konulmayan, zulmedilen köleler El-Muhtare şehrinde kendilerine vurulan zincirleri kırdılar ve insana zincir vurulup köleleştirilmesini yasakladılar. Birlikte çalıştılar, ürettikleri ve kazandıklarını birlikte bölüştüler. Baskı ve eziyetten kurtulan köleler arasında yardımlaşma ve dayanışma güçlendi. Artık huzurluydular, dostluk, kardeşlik ve güven içinde yaşıyorlardı. Onlara buyruk veren, emeklerine el koyan efendiler yoktu.

Kölelerin kurduğu El-Muhtare şehri 14 yıl yaşadı. Bu 14 yıl boyunca Abbasi İmparatorluğunun üzerlerine yolladığı askeri kuvvetleri defalarca geri püskürttüler. Bu yolla El-Muhtare'yi yıkamayınca Abbasi ordusu kenti kuşatma altında tutarak, insanları aç ve susuz bırakıp güçlerini zayıflatma yoluna gitti. Daha sonra da dört koldan art arda baskınlar düzenleyerek kenti teslim almaya çalıştı. Ama El-Muhtare halkı teslim olmadı, on binlerce "köle" haftalarca göğüs göğüse, ölümüne çarpıştı. Abbasi ordusu taş üstünde taş bırakmadı, köleleri kılıçtan geçirdi. İsyanın lideri Ali bin Muhammed yakalandı, bo-

yun eğmeyi reddedince katledildi. Abbasi egemenleri bu isyanı unutturmak, tarihten silmek için taş üstünde taş bırakmayarak kenti yok etti.

El-Muhtare isyanının üzerinden bin yıldan fazla zaman geçti. Ama Özgürlük Kentini kuran cesur kölelerin mücadelesi yok olup gitmedi, her şeye rağmen bugüne miras kaldı. Tıpkı Roma İmparatorluğunun zulmüne isyan eden ve Güneş Ülkesini kurmayı hedefleyen Spartaküs ve onunla birlikte savaşan kölelerin mücadelesi gibi... Onlar bize tek başına kurtuluşun olmayacağını, hep birlikte ayağa kalkınca ise her şeyin başarılacağını gösterdiler. Üstelik bugünle kıyaslandığında imkânsız denilebilecek koşullarda bunu yaptılar.

Gelelim bugüne... **Eski kölelik düzeni ortadan kalktı ama bugün ücretli kölelik düzeni sürüyor.** Bu düzende iki sınıf var: biri zenginlik içinde yüzen sermaye sınıfı diğeri yoksulluk içindeki işçi sınıfı. Düşünelim, bir asgari ücretli eline geçen 22 bin lira ile ne kadar özgürdür? Milyonlarca işsiz veya emekli temel ihtiyaçlarını karşılamıyor ve geçinemiyorsa ne kadar özgürdür? **Elinde diploması olan bir genç, iş bulamıyorsa ve gelecekte umutlu değilse ne kadar özgür olabilir? Haksızlığa sesini çıkaran baskı görüyorsa kim özgür olabilir?** Yangınlarda, depremlerde, iş cinayetlerinde hayatları pamuk ipliğine bağlı milyonlar ne kadar özgür olabilir? **En son teknoloji ile donatılmış silahlar egemenlerin bir işaretiyle üzerimize ölüm yağdırıyorsa kim kendini özgür görebilir? Ücretli kölelik, köleliğin modern halinden başka bir şey değildir.**

Toplumsal üretimin neredeyse tamamını biz işçiler yapıyoruz ama bize kırıntıyı reva görüyorlar. Kölece bir yaşama boyun eğmemizi istiyorlar. "Ayakların baş olduğu nerede görülmüştür" diyen zalimler sesimizi çıkarmayalım istiyorlar. Oysa dün Roma'da Güneş Ülkesini kurmaya çalışan, Arabistan'da El-Muhtare'yi kuran köleler gibi bugün de modern çağın köleleri zulme isyan ediyor. Bugün ABD'de, Kenya'da, Hindistan'da, İngiltere'de, İspanya'da işçiler, yani yüz milyonlar meydanlarda. **Ve dünyanın kölelerinden farklı olarak işçi sınıfı, örgütlenirse, bolluk, bereket dolu, sınıfsız, sömürsüz, özgür bir dünya kurabilir.** Birlik olup gücünü kuşanan işçi sınıfı tarihin tüm ezilenlerinin düşlerini gerçeğe döndürebilir. ■

Bir Hazin Hürriyet

Satarsın gözlerinin dikkatini, ellerinin nurunu,
bir lokma bile tatmadan yoğurursun
bütün nimetlerin hamurunu.
Büyük hürriyetinle çalışırsın el kapısında,
ananı ağlatanı Karun etmek hürriyetiyle hürsün!

Sen doğar doğmaz dikilirler tepene,
işler ömrün boyunca durup dinlenmeden yalan
değirmenleri,
büyük hürriyetinle parmağın şakağında düşünürsün
vicdan hürriyetiyle,
hürsün!

Başın ensenden kesik gibi düşük,
kolların iki yanında upuzun,
büyük hürriyetinle dolaşır durursun,
işsiz kalmak hürriyetiyle,
hürsün!

En yakın insanınmış gibi seversin memleketini,
günün birinde, meselâ, Amerika'ya ciro ederler onu
seni de büyük hürriyetinle beraber,
hava üssü olmak hürriyetiyle,
hürsün!

Bir âlet, bir sayı, bir vesile gibi değil
insan gibi yaşamalıyız dersin,
büyük hürriyetinle basarlar kelepçeyi,
yakalanmak, hapse girmek, hatta asılmak hürriyetinle,
hürsün!

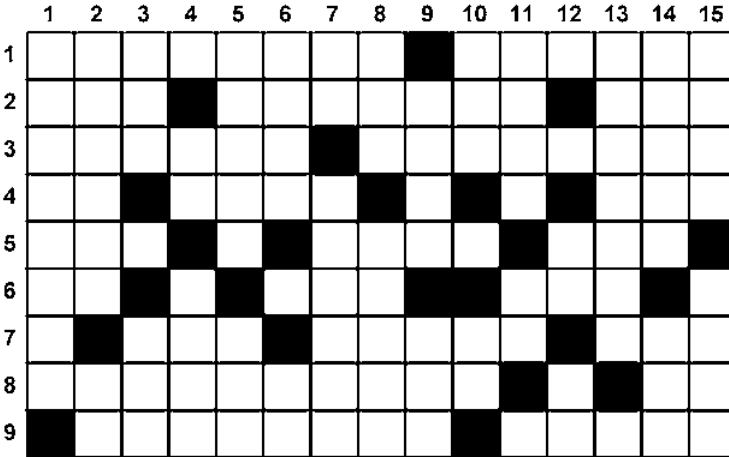
Ne demir, ne tahta, ne tül perde var hayatında,

hürriyeti seçmene lüzum yok
hürsün.

Bu hürriyet hazin şey yıldızların altında.

Nâzım Hikmet (Kısaltılmıştır)

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

- Özgürlük. Anlaşılmayan, bilinmeyen.
- Mesafe. Bir kimsenin ölümünden sonra yapılmasını istediği şey. Avrupa Ekonomik Topluluğu.
- Geçim için tutulan yol. Filistin'in Batı Şeria bölgesinde yer alan bir şehir.
- Köpek. Adanılan şey. İnce perde veya örtü.
- Mitolojik bir çalgı. Bir işin yapılması için harcanan beden ve kafa gücü; alın teri. Fizik, kimya, matematik ve biyolojiye verilen ortak ad.
- Tulyum elementinin simgesi. Dolaylı anlatım. Hangi kişi?
- İrlanda Kurtuluş Ordusu. Tutam, bir demet, bir parça. Türkiye ve Yunanistan arasındaki deniz.
- Nasıplenmek. Rütbesiz asker.
- Bütün siyasi yetkileri kendinde toplamış bulunan kimse. Konuşma tarzı.

Yukarıdan Aşağıya

- İşçi sağlığı ve güvenliği konularında önemli çalışmalar yapan, Emekçi Kadın köşemizde adı geçen ABD'li kadın doktor.
- Tüketim karşıtı. En alt düzeyde anlamındaki edna kelimesinin ilk hecesi.
- Retiküler aktivasyon sistemi kısaltması. Etiyopya'da bir il.
- Müzikte altıncı nota. Başkenti Bağdat olan ülke.
- Acele olarak. Üst karşıtı.
- Karşılıklı iki yandan her biri. Yaptığı yanlış haberlerle meşhur resmi haber ajansı.
- Notada durak işareti. Hayvanları yakalamak için kullanılan, ucu ilimlikli, kaygan uzun ip.
- Herhangi bir kas kümesinin irade dışı hareketi. İsveç'te bir şehir.
- Saçma, saçma sapan söz. Rus imparatorlarına ve Bulgar kralları-na verilen unvan.
- Müzikte kullanılan bir ölçek. Araba okunun ekseni.
- Zafer. Kilometre kısaltması.
- "... tarihinde" Çok eski bir tarihi anlatmak için kullanılan deyim. Bir bağlaç.
- Herhangi bir iş için gerekli her türlü nesne.
- Ara, orta. Erken karşıtı.
- Birisine karşı veya bir olay karşı-sında korkusuzca bulunulan güç gösterisi. Yaprakları salata olarak yenen baharlı bir bitki.

Önceki Bulmacanın Çözümü

1	O	R	H	A	N	K	E	M	A	L	I	R	A	N
2	T	E	P	E	E	M	A	Y	E	B	N	A		
3	O	S	K	A	Ş	A	R	N	A	R	A	M		
4	R	I	P	Z	M	N	E	S	N	E	T	M	E	
5	I	M	A	R	I	E	T	T	E	T	A	R		
6	T	T	A	R	T	I	R	I	M	M	A	T		
7	E	N	L	E	M	R	A	D	I	K	A	L		
8	R	E	A	L	I	T	E	F	A	E	A	R		
9	T	K	R	I	S	K	K	I	A	N	A			

Kim Bu Herkes?

*Gecenin geç saatlerinde
Sayıyordu telgraf telleri
Savaş alanında kalan ölüleri
O zaman dost ve düşman sessizleşti
Yalnız analar ağladı
Her iki yanda.*

Bu dizeler, Birinci Dünya Savaşı'nın daha ilk ayında kaleme alındı. Alman şair Bertolt Brecht bu şiirinde, savaşın görünürde bir galibi olsa da, esas kazananın egemen sınıflar, daima kaybedeninse her iki tarafın da yoksul emekçileri olduğunu anlatıyordu.

Dünya egemenlerinin emperyalist paylaşım savaşlarında ölenlerin net sayısını telgraf telleri bildirmiyor artık. Bugün sosyal medyayla, telefonlarımıza düşen bildirimlerle çok kısa bir sürede alıyoruz dünyanın başka yerlerindeki saldırıların, bombardımanların, ölümlerin haberlerini... Bu haberler, "İsrail Gazze'yi bombaladı, İsrail İran'a saldırdı, İran İsrail'e misilleme yaptı" gibi manşetlerle çıkıyor karşımıza. Görünürde savaşın taraflarını ve gelişmelerini yansıtıyor. Ama bu sürecin işçi sınıfı için ne anlama geldiği, ezilenlerin yaşanan yıkımdan nasıl bir pay aldığı pek yer bulmuyor. Bu, gelişmelere kendi sınıfının gözünden bakmayan işçilerin sürüklendiği yanılgıları büyütüyor.

Mesela Siyonist İsrail devletinin İran'a karşı atağa geçmesinin ardından İran'ın İsrail'e yaptığı karşı saldırı kimi işçiler tarafından alkışlarla karşılandı. Bazı işçiler, "İsrail yaşattığı zulmü kendi de yaşasın, İsrail halkının hepsi ölsün" diyerek belirtti düşüncesini. Diğer işçiler "nasıl yani? İsrail'de yaşayan herkes ölsün mü diyorsunuz?" diye sorduğunda cevap, "evet herkes..." oldu. Yıllardır Filistin halkına zulmeden İsrail'in yaptığının bedelini ödemesini istemek, yüreği kararmamış insanlar için haklı bir özlemdir. Fakat soruyu doğru sormak gerekir: Ölmesi istenen "herkes" kim? **İsrail'de yaşayan ve savaştan hiçbir çıkarı olmayan işçiler, çocuklarının geleceğinden endişeli bir biçimde yaşamaya çalışan emekçi kadınlar, bu savaşın ne anlama geldiğinden haberi bile olmayan çocuklar ölsün isteyebilir miyiz? Yahudi kimliğine rağmen İsrail'in politikalarına karşı çıkan, bu savaşın son bulması için seslerini yükselten, mücadele eden insanlar ölsün isteyebilir miyiz?**

Mesela bu insanlardan biri İsrailli Vivian Silver idi. Vivian, hayatını İsrail devletinin Filistin halkına zulmünü durdurmak için, barış için mücadele ederek geçirmişti ama Hamas'ın 7 Ekim saldırısında öldü. Bugün, oğlu Yonatan Zeigen, "7 Ekim savaşın bir sonucuydu" diyor ve annesinin mücadelesini sürdürüyor. 83 yaşındaki Yahudi oyuncu Miriam Margolyes bir diğer örnek. Sosyal medyada yaptığı açıklamada İsrail'den utandığını, İsrail egemenlerinin Hitler'e benzediğini dile getiriyor. İnsanlık adına tüm Yahudileri bu savaşı durdurmak için ses çıkarmaya çağırıyor. Peki ya, İngiltere'de her Cumartesi günü yüzbinlerce insanla birlikte İsrail'i protesto etmek için eylemlere katılan Yahudiler? ABD'de Trump'ın göçmenleri sınır dışı etme ve savaş politikasına karşı sokaklara çıkan işçiler? O işçilerin arasında olan "İsrail, benim adıma savaş yürütemezsin" diyen Yahudi emekçiler? Şimdi yeniden düşünelim: **Başka uluslardan işçi, emekçi kardeşlerimize karşı içimizde nefret taşımamız kimin işine gelir?**

Olaylara sınıf penceresinden bakamayanlar, her şeyi egemenlerin yansıttığı şekilde görmeye başlarlar. Mesela Türkiyeli egemenler, bizleri Kürt Türk, Alevi Sünni, müte-deyyin seküler gibi farklılıklarımız temelinde kutuplaştırıyorlar. "İHA'lar, SIHA'lar bizleri koruyacak" yalanlarına kanıp onlara destek vermemizi istiyorlar. Güvenlik bahanesiyle kaynakları silahlanmaya ve sermayeye aktarırken, kendi çıkarları için Ortadoğu'daki kavgaya dâhil olurken bizim bugünümüzü karartıyor, geleceğimizi elimizden alıyorlar.

İşte bu nedenle **yaşananlara sınıf kimliğimiz, işçi kimliğimiz cephesinden bakmalıyız.** Egemenlerin tuzaklarına, ölüm saçan silahlara, çocuğumuzun boğazından çalınan lokmaların, eğitim, sağlık gibi temel ihtiyaçlarımıza harcanmak yerine savaş bütçelerine akıtılmasına karşı çıkmalıyız. **İşçi ve emekçiler olarak coğrafyalar, dinler, milliyetler ötesinde birleşmeli ve birbirimizi düşman yerine, dayanışmanın adresi olarak görmeliyiz.** Bizim gerçek dostlarımız, aynı dertleri yaşayan diğer ülkelerin emekçileri, düşmanlarımızsa bu savaşları çıkarları uğruna körükleyen egemenlerdir. Brecht'in şiirinde anlattığı dünyanın dört bir yanındaki anaların gözyaşlarını dindirecek olan şey, işçi sınıfının uluslararası dayanışması ve birliğidir. ■